

**Česká školní inspekce
Plzeňský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIP-960/14-P

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Základní škola Chrást, okres Plzeň-město, příspěvková organizace
Sídlo	náměstí Legií 26, 330 03 Chrást
E-mail právnické osoby	zschrast@seznam.cz
IČO	70 986 916
Identifikátor	600 071 324
Právní forma	příspěvková organizace
Zastoupená	Mgr. Tomášem Pánikem, ředitelem školy
Zřizovatel	obec Chrást, třída Čs. odboje 133, 330 03 Chrást
Místo inspekční činnosti	náměstí Legií 26, 330 03 Chrást
Termín inspekční činnosti	23., 24., 30. a 31. října 2014

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Komplexní posouzení školy podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) školského zákona (dále „ŠZ“), v oblasti bezpečnosti žáků, zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání a zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Činnost základní školy (dále „ZŠ“) s devíti ročníky a deseti třídami je vykonávána v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení. Nejvyšší povolený počet žáků (200) je téměř naplněn. Součástí školy je školní družina (dále „ŠD“) s nejvyšším povoleným počtem 90 žáků ve školském zařízení a školní jídelna s nejvyšším povoleným počtem 300 stravovaných. Služby školní jídelny jsou poskytovány v přízemí budovy.

ZŠ navštěvuje 192 žáků, z toho 125 se vzdělává na prvním stupni. Počet žáků v době od poslední inspekce (duben 2009) stoupl o 54 a průměr na jednu třídu je nyní 19,2. Výuka probíhá podle inovovaného Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (dále „jen ŠVP“). Škola vykazuje 5 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, kteří jsou

individuálně integrování v běžných třídách. Jeden z nich je vzděláván za podpory asistentky pedagoga, 4 jsou vzděláváni podle individuálního vzdělávacího plánu (dále „IVP“). Kapacita ŠD byla vzhledem k narůstajícímu počtu žáků prvního stupně navýšena od 1. září 2014 na 90 účastníků zájmového vzdělávání. Ve třech odděleních je zapsáno celkem 75 žáků 1. – 3. ročníku. Výše úplaty činí 100,-- Kč měsíčně. Vzdělávání je realizováno podle dokumentu „Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání“ (dále „ŠVP ŠD“). Ranní provoz je stanoven od 6:00 do 7:30 hodin, odpolední od 11:25 do 16:00 hodin.

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacích programů

Základní škola

O vzdělávací nabídce a způsobu přijímání žáků je veřejnost vhodně informována (prostřednictvím webových stránek školy, místního časopisu, veřejných vývěsek atp.). Podmínky přijímání a organizace vzdělávání včetně délky přestávek byly v souladu s právními předpisy. Vyučování začíná v 7:40 hodin a řídí se rozvrhem sestaveným s ohledem na zásady psychohygieny.

Vzdělávání se kromě ŠVP pro základní vzdělávání řídí školním řádem, s jehož zněním byli žáci seznámeni. Bezpečnosti žáků je věnována náležitá pozornost, zásady chování a bezpečnosti obsahuje školní řád i řady odborných učeben. Ustanovení řádu jsou veřejnosti přístupná. Dohled nad žáky o přestávkách je zajištěn, míra úrazovosti se dlouhodobě pohybuje pod 10 %, ale i přes přijatá opatření má spíše stoupající tendenci. K drobným úrazům docházelo obvykle při tělesné výchově, nejvíce při míčových hrách, a to i přesto, že při rozcvičení před konkrétní pohybovou aktivitou v tělesné výchově byly využity speciální cviky. K dořešení zbývá určit pravidla pro poučování o BOZ u chybějících žáků a přijmout účinná opatření ke zvyšující se úrazovosti.

Výuka na prvním stupni probíhá v šesti kmenových třídách, na druhém stupni ve čtyřech učebnách zařízených pro výuku konkrétních předmětů (anglický jazyk a český jazyk, fyzika a chemie, přírodopis a dějepis, zeměpis a hudební výchova). Ve dvou zrekonstruovaných učebnách v podkroví jsou vyučovány informatika a výtvarná výchova. Zmodernizována byla také učebna fyziky v rámci projektu nadace ČEZ „Oranžová učebna“. Všechny místnosti jsou esteticky upraveny a vytvářejí dobré podmínky pro vzdělávání. Pouze v některých třídách prvního stupně zastaralý školní nábytek celkově snižuje estetiku prostředí. Pro potřebu pracovních činností je k dispozici školní dílna a kuchyňka. V budově školy se nachází malá tělocvična, druhý stupeň používá pro tělesnou výchovu i prostornou tělocvičnu a venkovní hřiště v nedalekém obecním sportovním areálu, které však není bez rizik ohrožujících zdraví žáků. V každé učebně obou stupňů je žákům k dispozici počítač a v učebně informatiky celkem 24 žakovských pracovních sestav s přístupem na internet. V pěti učebnách jsou interaktivní tabule. Podstatná část uvedených prostředků ICT byla pořízena v rámci projektu „EU peníze školám“. Využíván je také přenosný dataprojektor s notebookem a dva televizory s DVD přehrávači. Škola je z větší části pokryta wi-fi signálem. Ze sponzorského daru a prostředků školy bylo pořízeno 7 tabletů, které pedagogové využívají pro práci žáků s výukovými předmětovými aplikacemi, popř. s internetovými vyhledávači. V roce 2012 byla za budovou školy v prostoru školní zahrádky vybudována pergola s venkovním dřevěným nábytkem, kterou příležitostně využívají třídy obou stupňů. Při příznivém počasí mohou za dohledu pedagogů v pergole rovněž pobývat žáci druhého stupně v průběhu velkých přestávek. Škola v závislosti na finančních prostředcích postupně obnovuje

a doplňuje učebnice a pomůcky podle požadavků vyučujících. Materiální zázemí je na požadované úrovni a umožňuje plnit ŠVP.

Ředitel se 7letou praxí v řízení školy splňuje zákonem stanovené předpoklady pro výkon funkce, povinnosti plní podle školského zákona a souvisejících předpisů. Kompetence jsou jednotlivým pracovníkům racionálně přidělovány podle jejich schopností. Kontrolní systém je založen na četné hospitační činnosti i na každodenním neformálním kontaktu s pedagogy. Učitelé tuto formu zpětné vazby pro svou práci hodnotí převážně jako přínosnou. Otevřený přístup vedení školy se odráží v dobrých kolegiálních vztazích a ochotě učitelů se vzdělávat. O úrovni průběhu vzdělávání je ředitel informován jednak z prováděných hospitací, ale také z pravidelného vyhodnocování práce a hodnocení žáků i jejich výsledků v externích formách hodnocení. Na vnější i vnitřní podněty a zjištění kontrolních orgánů ředitel pozitivně reaguje a přijímá příslušná opatření. Stanovenou koncepci rozvoje školy se daří postupně plnit. Ve škole působí 17 pedagogů včetně dvou vychovatelek školní družiny (jedna z nich je zároveň učitelka) a jedné asistentky pedagoga, která si doplňuje vzdělání pro vychovatelky ŠD. Pedagogové splňovali podmínku kvalifikovanosti.

ŠD nemá vlastní prostory. K naplňování zájmových aktivit jsou určeny tři kmenové učebny prvního stupně. Materiální vybavení je průběžně obměňováno a doplňováno. Množství a typ hraček, her a stavebnic je limitován omezenými úložnými plochami v učebnách. Vzhledem k výše popsaným skutečnostem jsou k některým činnostem využívány i ostatní školní prostory a obecní sportovní hřiště. Preferovány jsou vycházky do blízkého okolí. Při kontrole byly v dokumentaci ŠD (ŠVP ŠD, vnitřní řád ŠD a třídní knihy ŠD) zjištěny nedostatky, které byly v průběhu inspekce odstraněny. V této oblasti se projevovalo chybějící další vzdělávání vychovatelek.

ZŠ má k realizaci vzdělávacího programu požadované podmínky. Výhodou je estetické prostředí s dobrým materiálním vybavením, kvalifikovaným sborem a racionálně stanovenými koncepčními záměry a operativním plánování vedení školy. To vše se pozitivně odráží v klimatu školy. Dílčím rizikem pro bezpečnost žáků je stav sektoru pro skok daleký na využívaném obecním hřišti. Chybějí vhodné prostory pro činnost ŠD.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Převážná část sledované výuky na prvním stupni (český jazyk, prvouka, vlastivěda) byla vedena frontálně s ojedinělým zařazením práce ve dvojicích nebo skupinách. Převládala metoda výkladu a řízeného rozhovoru, případně práce s textem. Efektivita nabízených učebních činností byla různá, odrážela míru tvořivosti a pedagogických dovedností jednotlivých učitelů. Zvolený způsob výuky však poskytoval omezené možnosti rozvíjení žákovských kompetencí deklarovaných ve školním vzdělávacím programu (např. komunikativních, sociálních a personálních, řešení problémů). Úkoly pro žáky nebyly většinou diferencovány podle jejich individuálních schopností, žákům se ŠVP byla věnována kvalitní podpora asistentky pedagoga. Všechny učitelky důsledně dbaly na správné pracovní a hygienické návyky u žáků a zařazovaly pro jejich oddych účinné relaxační chvílky. Ověřovaly si pochopení zadání úkolů, poskytovaly průběžnou zpětnou vazbu a podle potřeby individuálně pomáhaly potřebným žákům. Průběžné hodnocení žáků probíhalo podle dohodnutých třídních pravidel, nechyběla pochvala, či pozitivní povzbuzení. Učitelky zpravidla dbaly na závěrečné shrnutí hodiny, často však bylo formální a neplnilo funkci formativního působení na žáky. Sebehodnocení a vzájemné

hodnocení žáků bylo použito ojedinele. Celým vzdělávacím procesem prolínal empatický přístup všech vyučujících a slušné jednání žáků. Absence účinných metod a forem práce vykazuje odstranitelná rizika.

Sledovaná výuka anglického jazyka na prvním a druhém stupni byla vedena odborně a metodicky erudovanými učitelkami. Stavba hodin byla velmi dobře propracovaná a odpovídala stanoveným cílům. Nová látka byla předkládána srozumitelně a v návaznosti na již získané znalosti, pro objasňování neznámých výrazů bylo užito opisu. Aktivního zapojení žáků do výuky bylo dosaženo častým střídáním činností, zařazováním herních prvků, účelným využíváním metodických materiálů a prezentační techniky a také průběžným vyhodnocováním jednotlivých úkolů. Žákům se SVP byla věnována přiměřená pozornost.

V hospitované výuce matematiky, fyziky a chemie se promyšleně střídala samostatná práce žáků s frontální činností celé třídy, ve fyzice a chemii byla doplněná demonstračními pokusy. Ve většině hodin byly k prezentaci učiva využity prostředky ICT. Ve výuce žáci dobře komunikovali, využívali možnosti klást vyučujícím dotazy. Vedení žáků k osvojování odborné terminologie jednotlivých předmětů bylo na dobré úrovni, výuka podporovala rozvoj jejich matematické a přírodovědné gramotnosti. Průběžné hodnocení práce poskytovalo žákům zpětnou vazbu o úspěšnosti jejich činností, jejich sebehodnocení bylo využito pouze ojedinele.

V hudební výchově na druhém stupni byla patrná snaha vyučující o motivaci žáků k předmětu, mj. i využitím zdařilého žakovského referátu s následným vzájemným hodnocením spolužáků. Vysvětlování učiva předcházela tematicky zaměřená skupinová práce žáků a její vyhodnocení. Výklad byl vhodně prokládán kvalitní prezentací prostřednictvím datového projektoru.

Ve výuce přírodopisu a výchovy k občanství vládla příjemná pracovní atmosféra. Výuka byla zajištěna učitelkami, které zastupovaly nepřítomného vyučujícího. Metody a formy práce byly této skutečnosti přizpůsobené. Frontální výuka měla převážně výkladový charakter s individualizovanými prvky. Účelně byl využit řízený rozhovor, ale také problémové úlohy, přiměřeně rozvíjena byla i čtenářská gramotnost. Minimální využívání hodnocení, případně vzájemného hodnocení snižovalo účinnost rozvoje sociálních kompetencí žáků. Převažující formy práce se v závěru hodin projeví v klesající pozornosti žáků.

V hodinách zeměpisu byly účelně využity mapy, atlasy a prostředky ICT. Organizace práce a formy výuky byly převážně efektivní a vzhledem k probírané látce vhodně volené. Učitelka vedla žáky k vyvozování učiva a nalézání souvislostí. Ti projevovali dobrou úroveň znalostí a se zájmem se zapojovali do diskuze. Vzájemné hodnocení a sebehodnocení žáků nebylo ve sledovaných hodinách zaznamenáno.

Tělesná výchova byla vedena učiteli s odpovídající předmětovou specializací. Příkladně bylo vedeno speciální rozcvičení zaměřené na skok daleký, účinné bylo i všestranné rozcvičení před dalšími aktivitami (hod míčkem, freesbee). Účelné a přínosné pro motivaci žáků a jejich zpětnou vazbu bylo průběžné hodnocení rozvoje žakovských dovedností.

Příležitostí pro zlepšení ve větší části výuky je účelnější využívání pestrých metod a forem práce, sebehodnotících soudů žáků, prvků vzájemného hodnocení i častější závěrečné shrnutí a zhodnocení výuky pedagogem.

Vzdělávací činnost i oblast preventivního působení vhodně doplňuje také zapojení žáků do zájmových kroužků, jejichž nabídka je vzhledem k velikosti a podmínkám školy

značná. Škola se zapojila také do krajského projektu „Podpora technického a přírodovědného vzdělávání na středních a základních školách v Plzeňském kraji“. Jeho prostřednictvím se mohou žáci zapojit do zájmové činnosti v nově rekonstruovaných laboratořích Gymnázium Luďka Pika, Plzeň, Opavská 21.

Činnost ŠD je plánována s ohledem na prostorové možnosti školy a místní podmínky. Sledované zájmové vzdělávání probíhalo v příznivém klimatu. Po vyučování byl dán žákům dostatečný prostor pro spontánní aktivity. Tvořili výtvarné práce, mohli si hrát stolní hry nebo podle vlastního výběru relaxovat. Následovaly vycházky do blízkého okolí a hry na sportovním hřišti.

Průběh základního i zájmového vzdělávání je na požadované úrovni, kladem byl individuální přístup k žákům. Příležitostí ke zlepšení je zařazování účinnějších forem práce především na prvním stupni, vedoucích k efektivnějšímu rozvoji požadovaných kompetencí. Žádoucí je častější využívání prvků vzájemného hodnocení a sebehodnocení žáků. Výrazným pozitivem bylo příznivé vnitřní klima.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k vzdělávacím programům

Podpora dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků směřovala především k prohlubování vlastní odbornosti učitelů s cílem zlepšovat výsledky žáků. S ohledem na koncepční záměry a následně i inspekční zjištění je žádoucí směřovat vzdělávání v nejbližších letech také na využití pestřejších forem práce. Výsledky vzdělávání jsou pravidelně vyhodnocovány na jednáních pedagogické rady a analyzovány při poradách vedení. Funkčnost systému dokládají výsledky za poslední tři školní roky, v nichž je v celkovém hodnocení vysoký podíl žáků s vyznamenáním (cca 2/3 žáků) a nízký počet neprospívajících (cca 1 %). O účinnosti prevence a výchovného poradenství svědčí rovněž nízký počet snížených známek z chování a počet žáků, u nichž byly evidovány neomluvené hodiny.

V externím testování provedeném v rámci projektu NIQES v roce 2013 (český jazyk, anglický jazyk, matematika) byli žáci 5. ročníku úspěšní ve všech testovaných oblastech a žáci 9. ročníku v českém jazyce. V komerčních vědomostních testech v roce 2014 byli žáci 3. ročníku úspěšní v českém jazyce a matematice, žáci 7. ročníku v českém jazyce a anglickém jazyce, úspěšnost v matematice měli nižší. Výsledky vzdělávání i externího testování byly vedením školy analyzovány a projednány s pedagogickými pracovníky.

Nastavený systém výchovného poradenství je zaměřen na prospěchové záležitosti, chování, podporu žáků se SVP a koordinaci práce s nimi. Žákům se SVP je věnována potřebná individuální péče. Výhodou pro rozvoj osobnosti žáků, jejich vzdělávání a ochranu před nežádoucími jevy je jejich nižší počet v jednotlivých třídách (především druhého stupně), který umožňuje více uplatňovat individuální přístup. Významnou součástí prevence nežádoucích jevů jsou nabízené volnočasové aktivity (zájmové útvary, školní výlety, sport). Témata prevence rizikového chování jsou také náplní výuky konkrétních vyučovacích předmětů (např: výchova k občanství, chemie). Rodiče jsou o chování a prospěchu v jednotlivých předmětech průběžně informováni podle jasně stanovených pravidel. Při zhoršení prospěchu nebo chování jsou vyzýváni k osobnímu jednání a ke spolupráci při zajištění nápravy. Na oblast profesní orientace žáků je zaměřen samostatný předmět Volba povolání.

Dobré výsledky školy pozitivně ovlivňuje nejen spolupráce se školskou radou a zřizovatelem, ale také s dalšími subjekty (poradenskými zařízeními, Policií ČR,

mateřskou školou, základní školou v Dýšině atd.). Dobrá spolupráce se zřizovatelem se projevuje v soustavném zkvalitňování prostorových i materiálních podmínek školy, pro práci školy je klíčová.

Školou vykazované výsledky základního vzdělávání mají požadovanou úroveň.

Závěry

- a) Silnou stránkou školy jsou velmi dobré mezilidské vztahy vytvářející podnětné vzdělávací klima školy, respekt k individualitě žáka, nabídka volnočasových aktivit v souvislosti s prevencí negativních jevů, estetické prostředí a výzdoba školy, účelné rozdělení kompetencí mezi pedagogy.
- b) Zásadní nedostatky nebyly shledány.
- c) Slabou stránkou školy jsou chybějící vlastní prostory pro činnost ŠD, chybějící vzdělávání vychovatelek ŠD, převažující jednotvárné metody výuky na prvním stupni, chybějící sektory pro technické atletické disciplíny ve využívaných prostorách, nebezpečné doskočiště pro skok daleký.
- d) Návrhy na zlepšení stavu školy: zaměřit další vzdělávání pedagogů na využití širší škály výukových metod především na prvním stupni, zabezpečit vzdělávání pro vychovatelky ve školní družině, ve spolupráci se zřizovatelem zajistit vhodné prostory pro školní družinu a výuku atletických disciplín, kontrolní činnost cíleně zaměřit na efektivnější stavbu hodin i hodnocení žáků.
- e) Od poslední provedené inspekce se zkvalitnily materiální podmínky školy, zvýšil se počet oddělení ve ŠD, došlo k pozitivnímu posunu ve stylu řízení.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina vydaná Obcí Chrást dne 12. prosince 2002 č. j. 13/02 včetně 8 dodatků (poslední ze dne 28. prosince 2006 čj. 10/07)
2. Rozhodnutí ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení vydané MŠMT dne 7. května 2013 pod č. j. 15 040/2013-620 s účinností od 1. září 2013 pro Základní školu Chrást, okres Plzeň – město, příspěvkovou organizaci a Rozhodnutí ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení vydané Krajským úřadem Plzeňského kraje dne 20. listopadu 2013 pod č. j. ŠMS/10751/13 s účinností od 1. září 2014 pro Základní školu Chrást, okres Plzeň – město, příspěvkovou organizaci
3. Potvrzení ve funkci ředitele ze dne 31. července 2013 vydané Obcí Chrást čj. 13/0773
4. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání se zapracovanými úpravami a změnami platný od 1. září 2013
5. Výkaz o základní škole S 3-01 podle stavu k 30. 9. 2012, 2013 a 2014
6. Výroční zprávy o činnosti školy ve školním roce 2011/2012, 2012/2013, 2013/2014
7. Rozhodnutí o přijímání žáků za školní rok 2013/2014
8. Koncepce školy z 20. května 2008
9. Webové stránky, <http://www/zschrast.cz>

10. Hospitační záznamy ředitele školy ve školním roce 2013/2014
11. Další vzdělávání pedagogů – školní rok 2013/2014 - realizované akce
12. Rozvrh hodin - školní rok 2014/2015
13. Školní řád Základní školy Chrást platný ve školním roce 2014/2015
14. Vnitřní řád školní družiny platný ve školním roce 2014/2015
15. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání platný ve školním roce 2014/2015
16. Přihlášky do školní družiny platné pro školní rok 2014/2015
17. Individuální vzdělávací plány pro žáky se SVP ve školním roce 2014/2015
18. Dokumentace výchovného poradenství a prevence pro školní rok 2014/2015
19. Třídní knihy a třídní výkazy vedené ve školním roce 2014/2015
20. Záznamy z jednání pedagogické rady od školního roku 2013/2014
21. Kniha úrazů od školního roku 2011/2012 a rozbor úrazovosti za školní rok 2014/2015

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Plzeňský inspektorát, Koperníkova 26, 301 00 Plzeň, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.p@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Plzeňském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

PaedDr. Ondřej Kožíšek, školní inspektor

PaedDr. Ondřej Kožíšek v. r.

Ing. Mgr. Šárka Kollerová, kontrolní pracovnice

Ing. Mgr. Šárka Kollerová v. r.

Mgr. Stanislava Majerová, školní inspektorka

Mgr. Stanislava Majerová v. r.

Mgr. Karel Nováček, školní inspektor

Mgr. Karel Nováček v. r.

Mgr. Lenka Rusnoková, školní inspektorka

Mgr. Lenka Rusnoková v. r.

V Plzni dne 25. listopadu 2014

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Tomáš Páník, ředitel školy

Mgr. Tomáš Páník v. r.

V Chrástu dne 8. 12. 2014